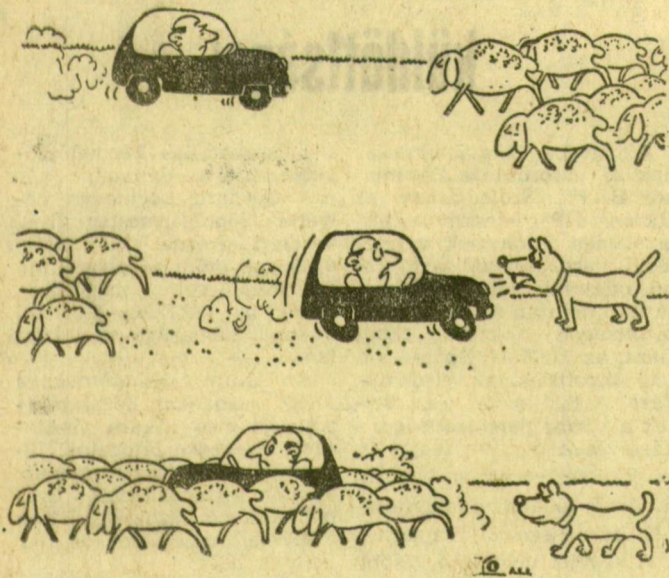

Kis kocsí, nagy akadály

A Wochenpresse karikatúrája.

Marihuana-vizsgálatok

A hasis hatására, amelyet napjainkban többnyire marihuana-cigaretták alakjában szívnak, a legújabb vizsgálatok szerint bizonyos beszédbeli nehézségek támadnak, amelyek komplikációkat okoznak a marihuana hatására alatt álló kísérleti személyek számára nehézségeket okozott, hogy összefüggően beszélgesse, nem figyeltek beszélgető partnereikre.

A kísérletek kimutatták, hogy az agyban nyilvánvalóan külön központok léteznek a rövid és a hosszútávú emlékezésre, és a hasis ezeket a központokat befolyásolja károsan.

Szellemi alkotás — 2 ezer 800 lakás

A tervező szövetkezet sikerei

A közelmúltban ünnepelt a műszakiakból álló szövetkezeti kollektíva: új, tágas, világos üzemházukat avatták fel a Szegedi Tervező Szövetkezet tagjai. A Lenin körút 83. szám alatti, 4 millió forint értékű szép épület — természetesen saját tervezésű — ad most otthont annak az igényes munkának, amely immár 12 esztendő múltja tekinthet vissza.

Ilyen állomáshoz érkezve mindig kínálkoznak adatok, tények a számadásra. Nos, a szövetkezetbe tömörült tervezők esetében ez a számadás jó gazdát mutat. Az első évi 270 ezer forintról 1968 végéig több mint 5 és fél millió forintra emelkedett termelési értékük. A most már csaknem száz főt számláló kollektíva ma sokkal többre is vállalkozik, mint a kezdés időszakában. Kinőtték azt a „ruhát”, amiben dolgozni kezdték. Ma már — s ez összefügg az új mechanizmusai vállalkozókedvvel — nemcsak létesítmények lakóépületek, magas és mélyépítőipari, épületgépészeti munkák tervezését sorolják profiljukban, de többek között a szaktanács-

adást, a beruházások előkészítését és lebonyolítását is.

A mennyiségi fejlődést jelentős minőségi felívelés is kísérte; főképp a munka minőségi színvonalát. A jól képzett s feltűnően fiatal átlagéletkorú szövetkezeti gárda eredményesen törekedett a növekvő igények kielégítésére, a tervek átfutási idejének csökkentésére. Az igények kielégítését szolgálja a szerződések úgynevezett ajánlati rendszere, amely esetenként díjengedménnyel, esetenként pedig sürgősségi felárral alkalmazkodik a kívánalmakhoz és körülményekhez.

Hazánk minden vidékén találunk olyan lakótelepeket, üzemeket, amelyek a szegedi szövetkezet alkotókésztségét hirdetik. 1960 óta — Zalaegerszegtől Nyíregyházáig, Békéstől Székesfehérvárig — az országban 2800 lakás épült az ő terveik alapján. Egész sor jelentős szövetkezeti szolgáltató-ház, ipari üzem, szövetkezeti ipartelep is készült terveik alapján. S még lehetne sorolni az éttermeket, vendéglátó kombinátokat, üzleteket, egyéb létesít-

ményeket; a rajzasztalok imponálóan gazdag termését.

Országos értékelésként-elismerésként foghatjuk fel, hogy versenytárgyalás alapján nagy tervező vállalatok is megelőzve, a szegedi szövetkezet kapott megbízást a jászberény-pelyhessparti ÉVM—OTP mintalakótelep — az egész országban öt ilyen épít — tervezési munkára. Ez is bizonyítja, hogy műszaki színvonal tekintetében egyáltalán nem játszanak alárendelt szerepet.

A jobb eredmények érdekében egy-egy nagyobb célfeladatra házi-tervpályázatot hirdetnek meg. Az érettebb, műszakilag és gazdaságilag előnyösebb tervek kiválasztására ez a módszer jónak, ösztönzőnek bizonyult.

A szövetkezeti mozgalomban sajátosan új jelenség volt annakidején a tervezők szövetkezete. Azóta helyükre találtak, sikerrel igazolták tehetségüket, életrevalóságukat. Most az új üzemház maguknak tervezett műtermeiben folytathatják és fokozhatják értékes alkotótevékenységüket, amely további eredményeket ígér.

S. M.

Egy óra a folyóirat-olvasóban

Még nincs négy óra, de már nyitogatják az ajtót az olvasók. Ki a napilapokat veszi a kezébe, ki az Élet és Irodalmat, s olyan látogató is van, aki tanulni jön ide, a szegedi Bartók Béla művelődési központ új folyóirat-olvasójába.

Szerves része ez a nyolcvanezer forintos olvasóterem a központnak. A késő esti órákban, amikor a város többi könyvtára, a Somogyi olvasóterem, az Egyetemi Könyvtár folyóirat-olvasója már bezárt, itt kilenc óráig is nyugodtan olvashatnak, tanulhatnak a vendé-

gek, sőt még vasárnap délelőtt is.

A központ munkatársai gondos előkészülettel válogatták ki a folyóirat-olvasóanyagát. Elsősorban olyan lapokat, amelyek iránt az itt működő klubok, szakkörök tagjai, a Hazafias Népfront aktivistái, vagy a nyitvatartás alatt betérő olvasók érdeklődhetnek. Nem versenyeznek akarnak a meglevő olvasóteremekkel, hanem kiegészíteni azokat. Pillanatnyilag 84 magyar nyelvű folyóirat jár ide. A népfront és a Somogyi Könyvtár idegennyelvű anyaggal támogatja az olvasót, addig, míg

saját külföldi folyóiratai nem lesznek. A meglevő anyag a máris működő klubok (fotóklub, művészklub) és a szakkörök igényeit kielégíti. A folyóiratok januártól szaporodni fognak. Összesen 115 félélt rendeltek már meg 1970-re. A külföldi lapok 11 országból érkeznek.

Mit mondanak az olvasók? Pintér Éva éppen irodalmi folyóiratokat lapozgat. — Kitűnő az egész, S még cigarettázni is lehet. Ez otthonossá teszi az olvasótermet. Aztán meg az is jó, hogy sokáig nyitva van. Kívánság. Minél több francia és angol nyelvű lapot szeretnék.

Szító Mária művészettel kapcsolatos könyvek iránt érdeklődik, s az izmusokról szeretne előadást hallani. Sor kerülhet még erre, hiszen terveznek néhány programot. Igaz, nem ilyen jellegű előadást, hanem inkább néhány folyóirat szerkesztőségével. Ennek a sorozatnak a kezdete volt az Ifjúsági Magazin rendezett ankét a megnyitók alkalmával. Terveznek ilyen találkozást az Élet és Irodalom szerkesztőségével és jövőre a Muzsikával, majd a Művészettel.

Viski Dániel a Deltát és az irodalmi folyóiratokat olvassa.

— Az első benyomás nagyon jó. A környezet hangulatos. Aki szervezte, jó szakember.

A folyóirat-olvasó mellett most még szerényen sorakozó, de később 400—500 kötetre tervezett kézikönyvtár áll, mely a falon levő térképpel együtt megkönynyíti a tájékozódást.

Az olvasó létrejötté része egy országos akciónak: 1968-ban hirdette meg a Magyar Írók Szövetsége az Olvasó népi mozgalmat. A mozgalom megvalósításában ennek az olvasóteremnek a létesítésével is egy lépést tettünk előre.

Laczó Katalin

Anyakönyvi hírek

I. KERÜLET

Házasság: Szántai Imre és Barta Mária Piroška, Arendt Klaus Gusztáv és Verebelyi Katalin Rozália, Dobor Tibor Gábor és Togyer Anna, Aradi Antal és Tóczy Julianna Piroška, Luczó Joachim és Terhes Rozália, Fővényes András és Németh Iolana, Kulcsár György és Korom Irén Anna, Zsuzsa Miklós Mihály és Onodi Katalin Mária, Kádár Pál és Bihari Erzsébet Ibolya, Lehotai János és Megyeri Margit, Paksi Sándor és Sebész Erzsébet, Molnár Adorján és Koskóci Éva házasságot kötöttek.

Születés: Szél Jenőnek és Szanka Iónának Ferenc, Csikós Géának és Kiss Iónának Róbert, Tar Galluszának és Székely Margitnak Zsolt, Daka Géának és Kovács Erzsébetnek Géza, Volford Istvánnak és Harmati Iónának Tibor István, Kálmán Bertalanak és Szőgi Saroltának Valéria Teodóra, Kovács Jánosnak és Kreninger Matildnak János, Pintér Sándornak és László Zsuzsannának Erika, Kállay Jánosnak és Fogas Veronikának Adrián, Papp Sándornak és Hortobágyi Máriának Zsuzsanna, Farkas Istvánnak és Gyuris Juliannának Terezia, Kiss Ferencnek és Szatmári Zsófiának Ferenc, Bozso Szilveszternek és Visnyei Annának Ernő, Mészáros Józsefnek és Daka Máriának Zolt, Makra Imrénének és Gémes Iónának Tamás, Tombácz Imrénének és Vinek Erzsébetnek Imre, Zsolt, Ormos Tivadarnak és Krasznai Klárának Erika, Varga Bélának és Kiri Irénnek Imre, Bánhid Gyulának és Bárd Juditnak Zoltán Gyula, Fülöp Vincének és Kis Annának Viktor, Pajtényi Ferencnek és Densz Évának Zsuzsanna Éva, Sinkó Istvánnak és Pálffy Zsuzsannának Péter, Csapó Sándornak és Kondor Katalinnak István, Paragi Istvánnak Csáki Évának Timea, Kovács Károlynak és Bálint Erzsébetnek Károly Csaba, Treffler Tamásnak és Márton Klárának Gyöngyi, Deme Károlynak és Vónéki Idának Gyöngyi, Manga Mihálynak és Andó Iónának Mónika Zsuzsanna, Szabó Sándornak és Gajda Editnek Árpád, Kotornák Tibornak és Molnár Juditnak Péter, Ungi Ferencnek és Vorech Máriának Szilvia, Szekeres Józsefnek és Szűcs Margitnak Márta, Szalai Józsefnek és Borbás Rozáliának Zsolt, Törkölty Ferencnek és Vörös Juditnak Róbert, Seres Józsefnek és Varga Irénnek József, Tomán Istvánnak és Sors Etelkának Gyöngyi, Szekeres Sándornak és Zádori Piroskának Sándor, Kis Istvánnak és Gulyás Annának Váner István, Takács Jenőnek és Szőgi Erzsébetnek Idikó nevű gyermekük született.

Halálozás: dr. Karády Győző Vilmosné Szamék Anna Mária, Terecskő Tibor, Gyucha Ádám, Selyess András, Antalffy Lászlóné Sonkovic Izabella, Grasselly Imréné Müller Anna, dr. Baracházi Odón, Magyar Imréné Vetrő Mária, Tóth Antal, dr. Szőnyi Zoltán Sándorné Berényi Katalin, Fekete Sándorné Fülöp Jolán, Koch Béláné Sós Etelka, Almási Mihály, Csikós István, Kubinyi István Zoltán, Balázs Agnes, Wigner Salamon, Magay Lajos, Nagy József, Köller Jakabné Rosiczka Iolona Rózsa, Gyuris Dezső, Opletán Julianna, Szanyi András meghalt.

II. KERÜLET

Házasság: Jakócs Károly és Proksha Gyöngyi, Gut Mihály és Rácz Éva, Bodonyi Mihály és Jakus Matild, Lajtár György és dr. Miklósi Marianna, Farkas István és Pálkó Mária, Váscsárhegyi László és Tassi Erzsébet, Tóth János és Mesterházi Erzsébet házasságot kötöttek.

Halálozás: Gyuris Ferenc János, Csikós Imréné Bráth Julianna, Zaj Andrásné Komlós Iolona meghalt.

III. KERÜLET

Házasság: Muci Pál és Megyeri Julianna Iolona, Kófalusi Rikárd Tivadár és Nadobán Etelka házasságot kötöttek.

Születés: Zsurka Ferencnek és Lászlai Etelkának Gábor Ferenc, Dóczy Imrénének és Papp Máriának Katalin, Farkas Péternek és Illés Máriának Péter, Kreininger Istvánnak és Tóth Piroskának Etelka, Ördög Károlynak és Nagy Etelkának Judit, Szekeres Ferencnek és Pálfi Zsuzsannának Ferenc Zsolt, Komlódi Józsefnek és Molnár Etelkának Csaba József, Deli Istvánnak és Adok Teréziának Mária, Lengyel Pálnak és Ocsai Julianna Zsuzsannának Tibor Pál, Tóth Lajosnak és Bernáthy Erzsébetnek Erika, Nagy Mihály Józsefnek és Kiss Mária Violának Leila Andrea, Kocsis Illésnek és Bozso Mária Magdolnának Agota, Horváth Sándornak és Daczi Klárának Gyöngyi, Jójárt Istvánnak és Hanga Máriának István, Szekeres Lászlónak és Sipos Katalin Jolannának László Zsolt, Farkas Gábornak és Ádám Iolona Amáliának Edit Cecília, Kovács József Ferencnek és Tasnádi Máriának József László nevű gyermeke született.

Halálozás: Medve Istvánné Kristóf Veronika, Vári Dezső, Tamásy Iván Ferenc, Nagy János, Csamangó Józsefné Németh Katalin, Csányi Károlyné Tütös Róza, Klopstein Józsefné Gulyás Apollónia, Moldován József, Jakos Mihályné Molnár Mária, Pálffy Béla Ignác, Dabls Jánosné Arvai Mária, Csanádi Józsefné Borsik Terezia, Elekes Oszkárné Babos Margit meghalt.

Ahogy a harmadik csomag készül

„Beteg gyermekeinknek minden ajándék örömet okoz” — írja levelében a doktornő. A hálás sorokat sző szerint kellene idézni, amit az egeri állami egészségügyi gyermekotthon igazgató-főorvosa, dr. B. Fodor Erzsébet küldött a szegedi FEMTEX Ktsz Kállai Éva-brigádjának.

Maga a történet nem nagy, legalábbis ami a levelet megelőzte. Afféle hétköznapi eset. A Nők Lapjában jelent meg nyáron egy írás, amiben a súlyos beteg gyerekeknek, az egeri intézet ápolójainak kérték segítséget. Hogy aki teheti, küldjön nekik játékot, amivel szomorú sorsukat, a betegség okozta rabságukat enyhíthetik. Talán nem gondoskodik róluk az állam. De, hogyne. Csak sokkal több játék pusztul, megy tönkre náluk, mint amennyit venni tudnak.

A felhívásnak, kérésnek nem túl nagy visszhangja támadt az országban. De Szegedről, a Kállai Éva-bri-

gádtól egy 12 kilós csomag ment Egerbe — játékok, me- sekönyvek, cukorka.

A kedves válaszevel ösztökélte arra a brigádot, hogy ne maradjanak meg az egyszerű adakozásnál. Érdekelte őket a gyerekek sorsa: augusztus végén Farkas Mihályné brigádvezető, a ktsz párttitkárával, Kecskeméti Sándornéval és egy másik brigádnak, a Zójának a vezetőjével, Beznoczkó Antalnéval elutaztak az intézetbe. Most se mentek üres kézzel.

— Meglepődtek és nagyon meglepettek. Még senki nem kereste őket személyesen a cikk megjelenése óta. Az igazság az, hogy a szülők se igen látogatják ezeket a szerencsétlen gyerekeket. A fogadtatás leírhatatlan volt — meséli Farkasné. — De amit ott láttunk, az is. El is mondtam itthon mindenkinek: nincs annál nagyobb kincs, ha az embernek egészséges gyerekei vannak.

Akkor határozta el a két brigád, hogy a szerencsétlen, testileg, szellemileg nyomó-

rék, életfogytiglani intézeti nevelésre „ítelt” gyerekeknek mindig gyűjtenek valamit kis ajándékot. Egészséges emberekben szokott ilyen segítőkészség fellebb banni, ha gyógyíthatatlan beteg mellett szinte szegélylik épségüket, egészségüket. De ezeket az asszonyokat más hajtja.

Kéri Irént hiába kérdezem, mit dolgozik. Azt feleli, hat óras műszakban ezer forintot keres. Azt hitte, ezt akarom megtudni — Irénnek süketnéma. És boldog, hogy megérttem „szavait”. En pedig nem merek újból kérdezni. Bóka Pálné 68 éves, még dolgozik, mert nincsenek meg a nyugdíjhoz szükséges munkáival. Csuklóját vastag szíj szorítja, segíti, hogy el tudja végezni már pihenést kívánó kezeivel a munkát. A másik asszony súlyos szívbeteg, a harmadik csipőficamos. Az a szép fiatal kislány is, aki fűrgén hajtogatja a fémkapcsot — süketnéma.

A FEMTEX Ktsz dolgozóinak legfőbbje beteg, csökkent munkaképességű.

Igen, valószínűleg ezért indította meg őket a beteg gyerekek szomorú sorsa. De hogyan telik nekik adakozásra, nekik, akik maguk is kevéske pénz számolatnak fizetésekor a borítékban? Mert igaz, hogy dolgoznak erejük szerint, a szorgalom-ban pedig a teljesnél is teljesebb emberek —, de nyilván többet keresnének, ha egészségesek lennének.

— Havonta tíz forintot adunk össze. Meg a kávépénzből teszünk hozzá. Tudja, a kávéfőzőnél marad mindig egy kis kaszon. Pár fillér, az igaz. De ez is valami.

Igy készülnek, hogy legalább karácsonyig összejöjjen a harmadik csomag. A ktsz vezetősége is segít: olyan játékok is küldhet a brigád, amit a cég gyárt. Néha kifordítják az emberek a közmondásokat is. Nemcsak ép testben van ép lélek!

Dr. V. M.

P. Szőke Mária

B. F. két éve nyugdíjas. Régi állománya most ismét alkalmazta olyan munkakörbe, amelyben túlnyomórészt kiküldetésben kell dolgozni. Vidéki tartózkodásaira a munkabéren felül napi 31 forint kiküldetési díjat kap. A legutóbbi elszámoláskor közzétette, hogy havi tizenöt forintot csak kiküldetésben, mert úgy látja, hogy a nyugdíjas dolgozónál a havi 310 forintot meghaladó kiküldetési díj a nyugdíjkielégítésnél munkabérenél számít és ezt kell számítani a 6000 forintos évi keresetbe. Azt kérdezi, hogy a kiküldetési díjat a nyug-

Nyugdíjas dolgozó kiküldetési díja

díjfolyósítás korlátozásánál figyelembe kell-e venni és milyen mértékben?

Az 1968. december 31-én érvényben volt nyugdíj-folyósítási rendelkezések szerint a havi 500 forintos határösszeg kiszámításánál a 310 forintot meghaladó kiküldetési (külszolgálati) napidíjat, illetve a kiküldetési átalányt.

Olvasónk esetében a választást figyelembe elkerülte az új rendelkezés és ezért alkalmazta helytelenül a régi korlátozó rendelkezést. A jelenlegi rendelkezés szerint a nyugdíjas dolgozó kiküldetési díjat korlátozás nélkül felveheti, mert az évi 6000 forintos nyugdíj-folyósítási korlátozásnál nem szabad beszámítani.